

КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ ПАУЗАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ПРИТЧОВОМУ ДИСКУРСІ

Мусієнко Юлія Анатоліївна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри германської
і фіно-угорської філології імені проф.
Г.Г. Почепцова
факультету германської філології
Київського національного лінгвістичного університету
yu.a.musienko@gmail.com
orcid.org/0000-0001-7636-9937

Мета. У дослідженні проаналізовано когнітивні особливості паузації у повчальному дискурсі на матеріалі сучасних англійських притч. Виокремлено і систематизовано когнітивні ознаки паузації під час кодування і декодування позитивної та негативної етичної ідеї, вираженої у притчовому дискурсі.

Методи. В основу методики проведення дослідження й обробки його результатів покладено використання емпіричних загальнонаукових методів, а також спеціальних методів, таких як асоціативне спостереження та аудитивний аналіз. Із метою розкриття змісту виділення образів у притчі та встановлення відношень між ними в межах притчового тексту застосовано семантичний аналіз та описовий метод. Зіставний метод дав змогу описати спільні та відмінні особливості паузації в інтонаційній організації різних за полярністю етичної ідеї англійських притч.

Результати. Автор статті розглядає особливості функціонування просодичних засобів, які забезпечують директивність притчі в межах когнітивного процесу. Базовою ознакою очікуваної у результаті проведення експерименту інтонаційної моделі реалізації англійської притчі слід уважати саме паузацію. У статті розглянуто різні типи пауз та досліджено лінгвокогнітивні особливості їх функціонування під час кодування і декодування етичної ідеї у притчовому дискурсі. Установлено, що просодичний паузальний прийом зумовлює певну емоційну напругу, створюючи переконливе тло декодування притчового повідомлення.

Висновки. Дослідження підкреслює той факт, що директивність інтенції на позначення позитивної та негативної етичної ідеї у повчальних блоках притчі реалізується мовцем за рахунок паузації. Встановлено, що сплановані мовцем паузи слугують не лише потужним засобом комунікації, ораторським інструментом, а й засобом, що допомагає слухачеві сприйняти повчальну інформацію. Таким чином, на вищому рівні пізнавальної діяльності паузи сприймаються як когнітивне наповнення притчового повідомлення.

Ключові слова: пауза, притча, лінгвокогнітивні особливості, директивна інтенція, кодування, декодування, етична ідея.

A COGNITIVE ASPECT OF PAUSATION IN ENGLISH PARABLE DISCOURSE

Musienko Yulia Anatoliivna,
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department
of Finno-Ugrian Philology
named after Professor G. G. Pocheptsov
of the Germanic Philology Faculty
Kyiv National Linguistic University
yu.a.musienko@gmail.com
orcid.org/0000-0001-7636-9937

Purpose. The cognitive features of pausation in the didactic discourse on the material of modern English parables have been studied. It has been distinguished and systematized cognitive features of pausation during a coding and decoding process of a positive and negative ethical idea that is expressed in the parable discourse.

Methods. The research is based on the use of the empirical scientific methods of the linguistic investigation, and also some specific methods such as associative supervision and auditory analysis. Aiming at revealing the main images in the parable and establishing the relation between them in the parabolic text, a semantic analysis and descriptive method have been used. A comparative method allowed the author to describe common and different features of pausation in a prosodic loading of parables with a polar ethical idea.

Results. The author of the article investigates the peculiarities of functioning of the prosodic means that create a parable directive loading within the cognitive process. The basic feature expected at the end of the phonetic experiment of the intonation model of English parable actualization should be considered exactly a pause. Different types of pauses have been studied in the article as well as linguo-cognitive features of their functioning while coding and decoding ethical ideas depicted in the parable discourse. It has been established that pausation evokes a certain emotional tension, creating a persuasive background for the process of decoding a parable message.

Conclusions. The research proves the fact that directive intentions of positive and negative ethical ideas described in the moral paragraphs are realized by the speaker with the help of pausation. It has been established that pausation is not only a great means of communication and rhetorical tool, but it also helps a recipient percept didactic information. Therefore, pauses are precepted as a cognitive loading of a parable message on the highest level of cognitive work.

Key words: pause, parable, linguo-cognitive features, directive intension, coding, decoding, ethical idea.

1. Вступ

На сучасному етапі розвитку мовознавства значну увагу дослідників, зокрема О.Р. Валігури, А.А. Калити, О.І. Стеріополо, J. Laver, J. Pierrehumbert, M. Tatham та ін., привертають механізми відображення реального світу одиницями фонетичного рівня мови на основі даних психології, філософії, нейрофізіології, логіки. Лінгвокогнітивний підхід у фонетиці та синергетичний аналіз усного мовлення продовжують набувати стрімкого розвитку у зв'язку з тим, що елементи мови й мовлення як двосторонні одиниці мають фізичні та психічні плани (Калита, 2007: 5–7; Калита, 2016: 207–221). Ураховуючи результати дослідження професійного повчального мовлення, вирізняють такі функції його техніки (Карнегі, 1990): 1) дидактичну, яка проявляється у мотивації, презентації знань; 2) експресивну, яка забезпечує емоційність подання повчальної інформації; 3) сугестивну, яка уможливорює вміння переконувати; 4) комунікативну, яка спрямована на досягнення співчуття та взаєморозуміння. Однак лінгвокогнітивні особливості паузації у повчальному дискурсі, притчовому зокрема, недостатньо вивчені. У цьому зв'язку розглянемо модифікацію паузації, що бере участь в ідентифікації повчального повідомлення позитивного та негативного наповнення, вивчення якої зумовлює актуальність цього дослідження.

Аналіз останніх робіт у межах когнітивно-дискурсивної парадигми наукових досліджень свідчить про спробу дослідити і природу звукових репрезентацій на сегментному й надсегментному рівнях мови та лінгвокогнітивні операції, що забезпечують їх формування (Buchsbaum, 2013; Cook, 2002; Durand, 2002; Nordquist, 2020; Polieieva, 2020). Вихідним для лінгвокогнітивного напрямку фонетичних досліджень убачається положення про те, що звукові репрезентації як складник мисленнєвої діяльності людини виникають унаслідок взаємодії із когнітивними процесами мовця (Калита, 2016: 25–37; Shillcock, 1990: 24–49). Таким чином, можна припустити, що мета фонетичних і фонологічних досліджень у руслі лінгвокогнітивного напрямку полягає у побудові ієрархії «глибинних структур» як інтеріоризованої системи знань (Coleman, 2002: 96–131; Perlman, 2015: 1348–1368), виявленні когнітивних основ мовлення (Repp, 1983: 243–335), поясненні феноменів мовленнєвої комунікації під кутом зору їхніх зв'язків із ментальними процесами (Fors, 2015; Goldsmith, 2002: 80–96).

У контексті досліджуваної нами теми особливу увагу привертають вивчення нейрофізіологів (Turner, 1991), які, своєю чергою, звернули увагу на те, що під час сприйняття слова в мозку утворюється структура у розгорнутому вигляді, що за часом відповідає слову, яке чується чи вимовляється, однак у фазі утримання слів у пам'яті чи читування слів із пам'яті структура з'являється у компресованій формі. Це дає змогу зробити висновок про те, що відбувається трансформація первинної структури зі збереженням її основних опорних значимих елементів.

Мета статті полягає у визначенні специфіки лінгвокогнітивних особливостей паузації у повчальному дискурсі на матеріалі сучасних англійських притч. Завданням дослідження є аналіз особливостей функціонування паузи в директивних висловленнях на позначення позитивної та негативної етичної ідеї.

2. Роль паузи в організації повчального повідомлення притчі

Результати досліджень (Калита, 2001: 170–240; Калита, 2016: 196–220; Cook, 2002: 500–630; Nordquist, 2020) дали змогу накопичити значну кількість експериментальних фактів щодо функціональних можливостей просодичних підсистем у процесах сприйняття і породження мовлення та стверджувати про регулярність спеціалізованого інтонування, його однозначне застосування і сприйняття, які призводять до створення типових інтонаційних моделей, що відносяться до елементів когнітивної системи людини (Cook, 2002: 100–107; Ladd, 2001: 8–93), забезпечуючи єдність її реакції на конкретний стимул, зокрема схвалення чи засудження вчинків у блоці притчі «мораль».

Стосовно конкретизації особливостей функціонування просодичних засобів, які забезпечують директивність притчі в межах когнітивного процесу, слід зазначити, що до фонетичних характеристик, які беруть участь у просодичному оформленні директивності тексту, притчі зокрема, доцільно віднести *мелодіку, фразовий наголос, тип ядерного тону та його конфігурацію, гучність, темп, паузи, ритм*. Окрім цього, базовими ознаками очікуваної у результаті проведення експериментів інтонаційної моделі реалізації англійської притчі слід уважати саме відносні характеристики інтонаційних параметрів, таких як зміна темпу, перепади гучності, тональні характеристики, швидкість зміни напрямку руху тону тощо.

Під цим кутом зору розглянемо варіативність паузації з названих компонентів інтонації у межах англомовного повчального дискурсу, зокрема притчі. Відповідно до проблем нашого дослідження, важливо розуміти, що темп виконує модальну функцію, виражаючи певний ступінь директивності. Так, наприклад, сповільнення тону супроводжує зростання емоційної напруги (Антипова, 1984: 108–109), тоді як вираженню емоційно-модальних значень властивий прискорений темп. Виразенню почуттів страху, байдужості притаманна більша швидкість, аніж почуттям презирства, суму, а вираженню прихованих емоцій властиве сповільнення темпу, нестриманих – його прискорення (Антипова, 1984: 108–109; Калита, 2001: 126). З огляду на це, зміни швидкості у різних частинах виступу дають змогу мовцеві виділяти провідні ідеї і впливати на процес підсвідомої інтерпретації повідомлення слухачами. Так, слова директивності, зокрема в останньому блоці притчі «мораль», повинні вимовлятися повільно та виразно для досягнення прагматичної мети (Durand, 2002).

У цьому зв'язку, зазначимо, що темп мовлення передбачає також урахування такого параметра, як *пауза*. Досліджуючи роль пауз в організації тексту як засобу інтонаційної організації мовлення (Антипова, 1984: 297–300; Fors, 2015; Laver, 1994: 158; Nordquist, 2020; Polieieva, 2020), паузам притаманна властивість передавати інформацію, яку неможливо виразити вербально (Stern, 2012). З одного боку, прийнято вважати, що будь-яка прогалина у потоці мовлення сприймається негативно й асоціюється з почуттям невпевненості (Turner, 1991: 156–160). З іншого боку, паузи можуть створювати драматичний ефект (Stern, 2012), сприяючи роздумам слухача, прогнозуючи думки (Turner, 1991: 160).

З огляду на це, паузи виконують функцію розподілу мовленнєвого потоку на смислові групи, сигналізуючи про когнітивну діяльність мовця (Crystal, 1999: 174). Отже, паузи можуть бути досить специфічними за інтенцією, зокрема дидактичними або директивними за функцією. Пауза передає невиражений словами повчальний підтекст фрагменту, надаючи слухачеві можливість декодувати отриману інформацію. Усі підвиди пауз у контексті нашого дослідження несуть експресивно-емоційне навантаження і виконують прагматичне завдання, виконуючи апелятивну функцію. Своєю чергою, психологічні паузи, паузи хезитації налаштовують реципієнта на повідомлення, готують до сприйняття прихованої інформації. Вище викладене свідчить, що паузи слугують потужним засобом комунікації та когнітивним наповненням повчального повідомлення.

Темпоральна реалізація висловлення у зонах від прискореного до повільного темпу свідчить про закріпленість інтонаційних моделей притчового дискурсу в когнітивній системі людини, що дає їй змогу реалізувати комунікативні стратегії впливу на слухача, і свої переконання, схвалення розсудливих дій або засудження нерозважливих вчинків. Темп мовлення передбачає урахування такого параметра, як пауза. При цьому пауза так само декодується, як і будь-яке інше вербальне чи невербальне повідомлення. З одного боку, прийнято вважати, що будь-яка прогалина у мовленнєвому потоці сприймається негативно й асоціюється з почуттями невпевненості (Durand, 2002). З іншого боку, паузи можуть створювати драматичний ефект. Вони можуть також сприяти роздумам слухача, прогнозуванню думки та адаптуванню до неї (Stern, 2012).

Отже, ретельно сплановані паузи можуть підкреслити чи створити ефект очікування, а після проголошення ключових ідей – акцентувати висловлення, додати йому драматизму. Під кутом нашого дослідження такими можуть бути випадки внесення важливого повчального повідомлення на розгляд слухачам, перевірки їх реакції. Психоакустичні дослідження показують, що паузи дають змогу слухачам краще зрозуміти і запам'ятати сказане завдяки додатковому часу, який виділяється на сприйняття інформації (Durand, 2002).

3. Особливості функціонування паузи в директивних висловленнях на позначення позитивної етичної ідеї

Розглянемо когнітивні особливості паузації директивних висловлень на позначення позитивної етичної ідеї. Проілюструємо викладене на прикладі з притчі Time Management (Time Management):

The truth this illustration teaches us is, " | If you don't put the big rocks in first, => you'll never get them in at all. (1) | What are the 'big rocks' in your life, => time with loved ones, => your faith, => your education, => your dreams, => a worthy cause, => teaching or mentoring others? (2) Remember to put these BIG ROCKS => in first => or you'll never get them in at all. (3) >So, => to night, => or in the morning, => when you are reflecting on this short story, => ask yourself this question, " | What are the 'big rocks' in my life?" (4) >Then, => put those in your jar first. || (5).

Аналіз тривалості пауз у цьому фрагменті свідчить про певне смислове навантаження. Отже, спроба мовця зосередити увагу слухача на смислових центрах повчального повідомлення (висловлення 1, 4) реалізується за допомогою довгої паузи, яка, своєю чергою, уможливорює повну концентрацію мисленнєвих процесів і декодування позитивної етичної ідеї. Варто також відзначити локалізацію довгої паузи у цьому повчальному фрагменті, яка, як ми бачимо вище, вживається мовцем в ініціальній синтагмі початку фрагмента та наприкінці фінальної частини фрагмента. Такий просодичний паузальний прийом зумовлює певну емоційну напругу, створюючи серйозний і переконливий фон декодування притчового повідомлення.

Окрім цього, в аналізованому фрагменті варто відзначити паузи хезитації, які створюють зв'язок із ментальними процесами спілкування (Cook, 2002). Так, хезитаційна пауза виконує комунікативну функцію, забезпечуючи дієвість каналу зв'язку між слухачами; надає мовцю додатковий час для зорієнтування у ситуації і плануванні семантичної, синтаксичної та моторної організації висловлення; дає змогу здійснювати контроль над мовленням, корегувати на всіх етапах його реалізації; сприяє встановленню контакту зі співрозмовником, маскуванню мовленнєвих труднощів та збентеженню, що вони спричиняють.

Аудитивний аналіз виявив особливості вживання психологічних пауз, під якими розуміють навмисну, заплановану зупинку під час спілкування з метою привернути увагу співрозмовника до того, що повідомляється. Так, психологічні паузи вживаються мовцем переважно перед словом чи групою слів, які він має намір виділити.

Повчальність та позитивна етична ідея притчі також реалізуються мовцем за рахунок внутрішньосинтагмальної паузи у таких прикладах: (*Remember to put these BIG ROCKS => in first => >So, => to night, => or in the morning =>*), які у поєднанні із середньо-підвищеним тональним рівнем, низьким висхідним термінальним тоном створюють категоричний фон директивної інтенції, зокрема цінувати та берегти все те, що має кожен із нас.

Таким чином, рекурентність просодичної організації аналізованих директивних висловлень свідчить про закріпленість інтонаційних моделей у свідомості людини, що забезпечує адекватне кодування й декодування позитивної етичної ідеї англійської притчі. Отже, сплановані паузи слугують потужним засобом комунікації, ораторським інструментом, а також засобом, що допомагає слухачеві сприйняти повчальну інформацію. На вищому рівні пізнавальної діяльності паузи сприймаються як когнітивне наповнення притчового повідомлення.

4. Особливості функціонування паузи в директивних висловленнях на позначення негативної етичної ідеї

Розглянемо когнітивні особливості паузації директивних висловлень на позначення негативної етичної ідеї. Результати аудиторського аналізу свідчать про подібний принцип паузації у директивних висловленнях різної полярності (схвалення і засудження). Так, типовими є перцептивні, хезитаційні та психологічні паузи, головною функцією яких є зосередження уваги слухача на певних етичних ідеях, надання можливості декодувати моральні настанови проголошеної притчі. Нагадаємо, що механізм вияву явища хезитації залежить від функціональної різноплановості цього виду пауз. Деякі паузи виникають під час тривалого пошуку такої граматичної структури

або лексичної одиниці, інші – у момент саморедагування мовцем висловлення, сказаного, на його думку, неправильно. Здебільшого вони з'являються перед лексичними одиницями з високим умістом інформації (перед іменниками, прикметниками, дієсловами) і визначається одночасністю процесів мислення і реалізації мовлення (Shillcock, 1990).

Разом із тим, відповідно до результатів аудитивного аналізу, паузація у фінальній частині директивного висловлення з негативною етичною ідеєю відрізняється від фінальної частини повчального повідомлення з позитивною етичною ідеєю. З огляду на це, рекурентним є вживання довгої паузи на тлі коротких, перцептивних, гезитаційних тощо. Наприклад: >So he continued to mine to gold in peace, fooling both the fools and the wise men. (To Fool a Wiseman); I hate to say it but you seem to have wasted your whole lives (Knowledge).

Результати аудитивного аналізу другого структурного компонента основної частини свідчать про наявність риторичних пауз, які впливають на слухача, концентруючи його увагу на розвитку подій. Окрім того, були зареєстровані спадні тони вузького діапазону, що ніби «зависали» під час вимовлення цього структурного компоненту притчі, сигналізуючи про відсутність категоричності та наявність певної підтекстової інформації. Наприклад: A farmer happened to drive by, heard her screams, raced from his truck, took aim and shot the alligator [Scars of Love]; Compare your heart with mine, mine is perfect and yours is a mess of scars and tears (The Perfect Heart); Finally it dropped off the engine and plunged into a small pool of dirty oil below (The Parable of Two Screws).

Цій частині властиве також звуження діапазону всього фрагмента, що слугує вираженню драматичності описуваної ситуації. Якщо на початку другого структурного компонента основної частини темп мовлення визначався як помірний, то наприкінці він уже був прискореним, відображаючи, таким чином, досить швидкий розвиток подій. Узагальнення результатів аудитивного аналізу актуалізації блоку «Вступ та зав'язка» дають підстави стверджувати, що вступній частині текстів притч властива наявність перцептивних пауз, які кваліфікуються як емпатичні, що готують слухача до виникнення конфліктної ситуації. Наприклад: Some years ago on a hot summer day in south Florida a little boy decided to go for a swim in the old swimming hole behind his house. In a hurry to dive into the cool water, he ran out the back door, leaving behind shoes, socks and shirt as he went. He flew into the water, not realizing that as he swam toward the middle of the lake, an alligator was swimming toward the shore. He was watching for kids darting out from between parked cars and slowed down when he thought he saw something (Scars of Love); There once was a man who had two indentured servant [Two Servants]; One day a young man was standing in the middle of the town proclaiming that he had the most beautiful heart in the whole valley (The Perfect Heart).

5. Висновки

Отже, аналіз тривалості пауз у повчальних висловленнях притчового дискурсу свідчить про їх певне смислове навантаження. Довгі паузи створюють певну напругу, серйозність, неминучість конфліктної ситуації; уможливають слухача усвідомити директивну інтенцію ще під час її проголошення мовцем, що значно підсилює емоційно-прагматичний потенціал притчі. Окрім цього, мовець за рахунок довгої паузи, підвищеного тонального рівня, низького спадного термінального тону у фінальній частині повчального висловлення на тлі просодичного паралелізму і лексичного контрасту сигналізує про зростання напруги, висміювання нерозсудливості дій героїв.

Обґрунтовані на основі проведеного аналізу теоретичні передумови експериментального дослідження дають змогу вважати, що лексико-граматичні засоби мають виконувати по відношенню до логічного начала мовця певну директивну функцію, на підставі якої під впливом емоційного начала він відбиратиме оптимальну сукупність просодичних засобів, здатних забезпечити повчальне сприйняття реципієнтом тексту англійської притчі.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у випадках глибшого теоретичного опанування проблеми проявів когнітивного і прагматичного оформлення притчі за допомогою паузації у межах просодії та ретельного експериментального дослідження їх закономірностей, постає потреба у введенні об'єктно-цільової структури, що уможливить опис специфіки взаємодії лінгвальних і когнітивних механізмів породження, сприйняття та розуміння мовлення, а також диференційних ознак, які виникають унаслідок складної взаємодії мови і мислення індивіда.

Література:

1. Антипова А.М. Ритмическая система английской речи. Москва : Высшая школа, 1984. 199 с.
2. Калита А.А. Актуалізація емоційно-прагматичного потенціалу висловлення : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. 320 с.
3. Калита А.А. Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання : монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2001. 351 с.
4. Калита А.А. Энергетика речи : монография. Киев : Кафедра, 2016. 292 с.
5. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей. Київ : Молодь, 1990. 168 с.
6. Buchsbaum B. The Role of Consciousness in the Phonological Loop: Hidden in Plain Sight. *Frontiers in Psychology*. 2013. 4. 496 p.
7. Coleman J. Phonetics Representation in the Mental Lexicon. New York : Oxford University Press, 2002. P. 96–130.
8. Cook N. Tone of Voice and Mind: The connection between intonation, emotion, cognition and consciousness. Amsterdam. Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2002. 291 p.

9. Crystal D. The Cambridge Encyclopaedia of the English Language. New York : Cambridge University Press, 1999. 490 p.
10. Durand J., Laks B. Phonology, Phonetics and Cognition. New York : Oxford University Press, 2002. P. 10–51.
11. Fors K.L. Production and Perception of Pauses in Speech. Gothenburg : University of Gothenburg, 2015. URL: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/39346/1/gupea_2077_39346_1.pdf (дата звернення: 11.06.2020).
12. Goldsmith J. Tone in Mituku: How a Floating Tone Nailed Down an Intermediate Level. New York : Oxford University Press, 2002. P. 85–90.
13. Knowledge. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
14. Ladd D.R. Intonational Phonology. Cambridge : Cambridge University Press, 2001. P. 8–93.
15. Laver J. Principles of Phonetics. Cambridge : Cambridge University Press, 1994. 707 p.
16. Nordquist R. Pause (Speech and Writing). In ThoughtCo, 2020. URL: <https://www.thoughtco.com/pause-speech-and-writing-1691492> (дата звернення: 11.06.2020).
17. Perlman M., Clark N. & Falck M.J. Iconic Prosody in Story Reading. *Cognitive Science*. № 2015. № 39(6). P. 1348–1368.
18. Polieieva Yu., Vasik Yu. Pausation Algorithm of Political and Pedagogical Discourses: A Comparative Perspective. *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*. Trnava : University of SS Cyril and Methodius in Trnava, 2020. V. 1. P. 275–313.
19. Repp B. Categorical Perception: Issues, Methods, Findings. Speech and Language: Advances in Basic Research and Practice. New York : Academic Press, 1983. P. 243–335.
20. Scars of Love. URL : <http://www.earnestlycontending.com/KT/Stories/ST/scars.html> (дата звернення: 11.06.2020).
21. Shillcock R. Lexical Hypotheses in Continuous Speech. Cognitive Models of Speech Processing. Cambridge (Mass.) : MIT Press, 1990. P. 24–49.
22. Stern M.A. Communication Tip: Use the Pause that Refreshes URL : <http://www.matthewarnoldstern.com/author/admin> (дата звернення: 11.06.2020).
23. The Parable of Two Servants. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
24. The Parable of Two Screws. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
25. The Perfect Heart. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
26. Time Management. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
27. To Fool a Wiseman. URL: <http://www.parablesite.com/> (дата звернення: 11.06.2020).
28. Turner M. Reading Minds: The Study of English in the Age of Cognitive Science. Princeton : Princeton University Press, 1991. 298 p.

References:

1. Antipova A.M. (1984). *Ritmicheskaya sistema angliyskoy rechi. [Rhythmic system of the English speech]*. Moskva : Vysshaya shkola. 199 p. [in Russian].
2. Kalita A.A. (2007). *Aktualizatsiia emotsiyno-prahmatychnoho potentsialu vyslovlennia : monohrafiia. [Actualization of emotional-and-pragmatic potential of the utterance : monography]*. Ternopil : Pidruchnyky i posibnyky. 320 p. [in Ukrainian].
3. Kalita A.A. (2001). *Fonetychni zasoby aktualizatsii emotsiynoho vyslovlyuvannya. [Phonetic means 'actualization of the English emotional utterance]*. Kyiv : Vydavnychyy Tsentr KNLU. 351 p. [in Ukrainian].
4. Кали́та А.А. (2016). *Energetika rechi. [Energy of speech]*. Kiev : Kafedra. 292 p. [in Russian].
5. Karnehi D. (1990). *Yak zdobuvaty druziv i vplyvaty na liudey. [How to make friends and influence people]*. Kyiv : Molod, 168 p. [in Ukrainian].
6. Buchsbaum B. (2013). The Role of Consciousness in the Phonological Loop: Hidden in Plain Sight. *Frontiers in psychology*. 4. 496 p.
7. Coleman J. (2002). *Phonetics Representation in the Mental Lexicon*. New York : Oxford University Press, P. 96–130.
8. Cook N. (2002). *Tone of Voice and Mind: The connection between intonation, emotion, cognition and consciousness*. Amsterdam. Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 291 p.
9. Crystal D. (1999). *The Cambridge Encyclopaedia of the English Language*. New York : Cambridge University Press. 490 p.
10. Durand J., Laks B. (2002). *Phonology, Phonetics and Cognition*. New York : Oxford University Press. P. 10–51.
11. Fors, K.L. (2015). *Production and Perception of Pauses in Speech*. Gothenburg : University of Gothenburg. URL: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/39346/1/gupea_2077_39346_1.pdf
12. Goldsmith J. (2002). *Tone in Mituku: How a Floating Tone Nailed Down an Intermediate Level*. New York : Oxford University Press. P. 85–90.
13. Knowledge. URL: <http://www.parablesite.com/>.
14. Ladd D.R. (2001). *Intonational Phonology*. Cambridge : Cambridge University Press. P. 8–93.
15. Laver J. (1994). *Principles of Phonetics*. Cambridge : Cambridge University Press. 707 p.
16. Nordquist, R. (2020). *Pause (Speech and Writing)*. In ThoughtCo. URL: <https://www.thoughtco.com/pause-speech-and-writing-1691492>
17. Perlman M., Clark N. & Falck M.J. (2015). Iconic prosody in story reading. *Cognitive Science*, 39 (6), P. 1348–1368.
18. Polieieva, Yu., Vasik, Yu. (2020). Pausation algorithm of political and pedagogical discourses: A comparative perspective. *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*. Trnava: University of SS Cyril and Methodius in Trnava, 2020, V. (1), P. 275–313.

19. Repp B. (1983). *Categorical perception: issues, methods, findings. Speech and Language: Advances in Basic Research and Practice*. New York : Academic Press. P. 243–335.
20. Scars of Love. URL: <http://www.earnestlycontending.com/KT/Stories/ST/scars.html>.
21. Shillcock R. (1990). *Lexical Hypotheses in Continuous Speech. Cognitive Models of Speech Processing*. Cambridge (Mass.) : MIT Press. P. 24–49.
22. Stern M.A. *Communication Tip: Use the Pause that Refreshes*. URL: <http://www.matthewarnoldstern.com/author/admin>.
23. The Parable of Two Servants. URL: <http://www.parablesite.com/>.
24. The Parable of Two Screws. URL: <http://www.parablesite.com/>.
25. The Perfect Heart. URL: <http://www.parablesite.com/>.
26. Time Management. URL: <http://www.parablesite.com/>.
27. To Fool a Wiseman. URL: <http://www.parablesite.com/>.
28. Turner M. (1991). *Reading Minds: The Study of English in the Age of Cognitive Science*. Princeton : Princeton University Press. 298 p.

Стаття надійшла до редакції 24.06.2020
The article was received June 24, 2020